

Најчесто поставувани прашања

Дали е можно во рамките на проектот да се набави мала стаклена градина наменета за одгледување цвеќиња и билки? Оваа иницијатива би овозможила вклучување на поголем број невработени жени, со оглед на тоа што жените најчесто се вклучени во оваа област.

- Да, можно е да се набави мала стаклена градина во рамките на проектот, под услов да е усогласена со целите и приоритетите на проектот. Вклучувањето на невработени жени во ваква иницијатива е во согласност со зајакнување на целната група, бидејќи жените често се главни учесници во вакви активности.

Дали постои можност во рамките на проектот да се набави опрема, конкретно машини, култиватори и слично, за индивидуални домаќинства?

- Да, дозволено е да се набави опрема како машини и култиватори. Сепак, опремата мора да се користи за заеднички цели. Намерата треба да биде корист на пошироката заедница, а не само на поединечни домаќинства. Дополнително, опремата мора финансиски да се евидентира и да се пријави во евиденциите на организацијата, со цел да се обезбеди транспарентност и соодветен финансиски надзор.

Дали е можно, на пример, четири различни организации да поднесат заедничка апликација, при што секоја организација поднесува свој предлог, но заедно формираат еден поголем проект во кој секоја организација имплементира различен сегмент од активностите?

- Не, заеднички апликации или партнерства меѓу организации не се дозволени во рамките на овој проект. Иако идејата можеби изгледа остварлива на хартија, ваквиот пристап носи ризици во однос на координација и безбедност на проектот. Правилата на проектот бараат секој предлог да биде поднесен од една организација, при што сите активности мора да бидат кохезивни и усогласени под еден апликант.

Кога се набавува опрема за демонстрациски фарми, дали опремата мора да биде регистрирана на организацијата, или може да се користи во домаќинство?

- Опремата треба да се набави и регистрира на организацијата. Сепак, откако ќе биде купена, организацијата може подоцна да ја донира опремата на домаќинство преку решение за донација. И покрај тоа, опремата мора

финансиски да се евидентира и да се пријави во евиденциите на организацијата, обезбедувајќи транспарентност и соодветен финансиски надзор.

Што се случува со буџетот ако решиме да не купуваме возила?

- 40% од буџетот наменет за трошоци поврзани со возила не е задолжителен. Овој процент е индикативен и претставува максимален дозволен износ за такви трошоци. Слободно можете да ги пренамените средствата кон други активности, сè додека се усогласени со целите и насоките на проектот. Средствата може да се искористат за други компоненти на проектот по потреба.

Дали се дозволени дневници за лица вклучени во проектот за време на теренски мониторинг посети?

- Да, тие се предвидени во делот: **2.1 Локален превоз** – [Водич за аплицирање](#).

Дали е можно да се исплатат плати на вработени лица (буџетска група Човечки ресурси) преку претприемачката агенција на вработеното лице?

- Да, тоа е можно, под услов исплатата да биде во согласност со локалното законодавство за даноци и трудските закони. Агенцијата мора да издаде соодветна документација (на пример, фактура), а договорот мора да биде финансиски оправдан и транспарентен. Треба да се водат јасни записи за потребите на ревизијата, а услугата треба да одговара на фактичката работа што е извршена во рамките на целите на проектот.

Може ли почетокот на имплементацијата да се преговара за подоцна, а не веднаш по изборот на добитникот на грантот?

- Се очекува почетокот на имплементацијата да започне кратко по потпишувањето на договорот за грант. Сепак, кратко одложување може да се дискутира со договорната власт ако е оправдано (на пример, административни или логистички причини). Секои промени мора да бидат договорени и формално одобрени пред започнувањето на имплементацијата.

Постои ли ограничување за типот на опрема што може да се купи?

- Да, постојат ограничувања. Додека купувањето опрема е дозволено, тоа мора да биде јасно оправдано како суштински за постигнување на целите на предложениот проект. Сепак, набавката на канцелариска опрема како што се принтери, компјутери, мобилни телефони и слични предмети обично не е дозволена, освен ако не е специфично потребна за имплементација на

проектните активности и соодветно оправдана. Секој закуп на опрема мора да биде економичен, неопходен и во целосна согласност со финансиските насоки на проектот.

Може ли активност во проектот да биде студиска посета? Ако е можно, дали истата може да се организира и во други земји од Западен Балкан (на пример, организација од Србија да организира студиска посета во Црна Гора)?

- Да, студиските посети се дозволени активности, ако придонесуваат за целите на проектот и се добро оправдани во апликацијата. Студиските посети можат да се одржат и во други земји од Западен Балкан. Размената на добри практики и прекугранично учење се охрабрува, особено ако го зајакнуваат регионалното соработување и изградбата на капацитети.

Може ли здружение да купи опрема што ја надминува максималната вредност дозволена од овој Повик за апликации, и да пријави само дел од трошоците што се покриени (на пример, до 40% од вкупната вредност на проектот) до органот што дава грант?

- Да, тоа е можно. Здружението може да купи опрема со повисока вредност од лимитот што е дефиниран во повикот (на пример, лимитот од 40% за опрема), под услов само делот што е дозволен—во овој случај до 40% од вкупниот буџет на проектот—да биде пријавен и признаен од страна на органот што дава грант. Останатиот дел од трошокот треба да биде покриен од страна на здружението од сопствени ресурси. Овој процес мора да биде јасно документиран, а целокупната цена на опремата треба да биде претставена со соодветни фактури и детални информации што покажуваат колку е кофинансиран износот.

